

Michaela Čičová, Trenčín

TÉMA PRÁCE:

POZOROVANIE MOJEJ ANDULKY PIPA, POSTREHY Z UČENIA
ROZPRÁVANIA A POROVNANIE RÔZNEHO CHOVU

Doba pozorovania: Január 2023 – marec 2023

Rok vyhotovenia: 2023

Odbornosť: Exotické vtáctvo

Veková kategória: od 7 do 13 rokov

Hodnotenie práce:

21,92 b

Práca je mojím vlastným, originálnym dielom.

Čičová Michaela

Podpis autora:

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Zaujímavosti o andulkách.....	4
3. Vlastné pozorovanie	5
3.1. Chov anduliek po dvoch	5
3.2. Chov jednej andulky	6
3.3. Porovnanie dvoch anduliek a jedného chovaného jedinca.....	7
3.4. Rozdelenie Pipových slov.....	7
3.5. Správanie počas dňa	8
Záver.....	8
Použitá literatúra.....	9
Prílohy	9

1. ÚVOD

Na začiatku sme doma chovali samičku andulky. Volala sa Puchorka. Po Puchorke sme si priviezli nového samca andulky. Voláme ho Pipo.

Puchorka bola žlto-zelenej farby. Keď mala 6 rokov, bohužiaľ zomrela. Odvtedy ostal Pipo sám. Dnes má Pipo 3 roky, má modré telo a hlavičku, krídla a chvost má bielej farby.

Pipo vie rôzne slová, dokonca vie povedať aj dlhé vety. Naša andulka nás ráno vždy každý víkend budí tak, že vyletí z kletky a sadne si na naše posteľ. Potom sa začne čistiť a až potom mi sadne na naše plecia a začne spievať. Tak nás tým vždy s bratom zobudí.

S chovom mi pomáhajú rodičia a brat. Doma ešte chovám samčeka kráľika Oggyho, ktorý má 4 roky. Je bielej farby, ale okolo očí má čierne kruhy, preto vyzerá ako malá panda.

Prácu som napísala, pretože ma táto súťaž zaujala. Mojm cieľom je zistiť rozdiel medzi životom anduliek v páre a životom anduliek osamote. Tiež chcem opísať postrehy z učenia sa andulky naučiť sa rozprávať a opakovať slová po ľuďoch.

2. ZAUJÍMAVOSTI O ANDULKÁCH

Papagájce vlnkované, zvané i andulky, pochádzajú z Austrálie. Môžu byť rôzne sfarbené, najčastejšie žltej, modrej či zelenej farby.

Pohlavie sa dá rozlíšiť celkom jednoducho. Nosové dierky majú rôznu farbu a podľa farby sa dá spoznať či ide o samca alebo ide o samicu. Samce ich majú modrej farby a samice skôr do oranžovej.

Tieto vtáky sa dožívajú až 7 rokov. Vážia 30 - 40 gramov. Majú dĺžku 8 - 10 cm bez chvosta, s chvostom do 18 cm.

Patria k najobľúbenejším doma chovaným vtáčikom, vyskytuje sa v mnohých farebných kombináciách.

3. VLASTNÉ POZOROVANIE

Chcela som popísať moje zistenie medzi chovom dvoch anduliek a rozdiel medzi chovom iba jednej andulky.

Tiež v práci opisujem priebeh naučenia sa slov a rozprávanie mojej andulky.

3.1 Chov anduliek po dvoch

Pipo a Puchorka bývali v dvoch odlišných klietkach, ktoré boli vedľa seba. Keď sme si Pipa priviezli domov, tak sa strašne bál. Preto sme sme im dali klietku vedľa seba. Po týždni si trochu zvykol, a tak sme mu skúsili otvoriť klietku, či by nešiel za ňou. Na 3. deň nakoniec prišla Puchorka za ním do klietky. Pipa sa čudoval, ale potom sa osmelil a chodili si navzájom do klietky a potom spolu aj jedávali. Puchorka mala taký maličký bazénik na kúpanie do ktorého sme jej dávali vodu každý deň. Každý deň sa v ňom kúpala. Potom skúšala aj Pipa naučiť chodiť do bazéna. Skúšal to, no neodvážil sa tam skočiť. Zvykli si na seba, už sa nebál a mal spoločnosť. Nenaučil sa ale ani jedno slovo, pretože iba opakoval škriekanie druhej andulky. Neskôr nám Puchorka zomrela. Druhú andulku sme si už nekúpili.

3.2 Chov jednej andulky

Pipo bol smutný a ani nejedol. Asi dva dni mu trvalo, kým si zvykol, že je sám. Potom to už bolo lepšie. Po týždni sme mu skúsili otvoriť klietku, či by nechcel vyletieť von. Ale vôbec nechcel ísť von. Tak sme mu aspoň nechali otvorené dvierka celý deň. Po dni vyliezol na klietku. Na klietku sme mu dali proso, aby tam aspoň niečo mal. Našich rúk sa bál a nechcel na ňu ani ísť. Po tom, ako si zvykol chodiť na klietku, tak sa ešte viac osmelil a začal aj lietať. Zo začiatku iba v tej izbe, kde ho máme.

Po 2 týždňoch sme ho začali učiť chodiť na ruku. Môjmu tatovi sa to podarilo ako prvému. Postupne sa naučil chodiť na plecica. Ale keď už bol na pleci tak bol stále taký vystrašený a nebol si istý. Na chodenie na plece a na ruku si už veľmi zvykol. Tak sme ho začali učiť prísť

za nami, keď ho zavoláme. To sa nám aj podarilo. Pipko sa nás nebál, už vedel chodiť na plece, na ruku a prst. Tiež príde za nami, keď ho zavoláme.

Nevedeli sme, že sa dá naučiť andulku rozprávať až keď sme sa sami nepresvedčili na vlastné oči, že sa to dá. Tak sme ho skúsili naučiť slovo, no on sa naučil dlhú vetu, ktorá znie : Dáš si kávičku ? Naučili sme ho to za týždeň takým spôsobom, že sme mu to stále opakovali a on sa to nejako naučil.

Niektoré slová alebo vety vie tak, že sme ho ich ani neučili. Zapamätal si ich iba tak, že ich počul od nás, keď sa spolu doma rozprávame. On nás počuje a zapamätá si to. Už teraz vie 19 slov a niektoré vety.

Ale keď vie nejaké slová už veľmi dlho, tak ich aj zabudne alebo si tie slová alebo vety skrakuje. Myslím s, že je to preto, lebo si to nezapamätá bez pravidelného opakovania.

Rozpráva skoro stále. Keď sa napríklad chystá ísť spať, tak si hovorí. Rozpráva ale aj keď sa ide hrať.

3.3 Porovnanie dvoch anduliek a jedného chovaného jedinca

Musím zdôrazniť, že je to veľký rozdiel. Ak sa chovajú andulky v páre, podľa mňa sa nikdy nenaučia hovoriť. Stále si spolu škriekajú, majú spoločnosť a nenaučia sa tak na prítomnosť človeka.

Ak chováte iba jednu andulku, nemá síce v kletke kamaráta. Čo môže byť zlé, ak ste dlho preč z domu. Ale inak má v kletke veľa hračiek, takže sa má s čím hrať. Určite ale viac počúva, čo mu rozprávate a môže sa naučiť po vás opakovať. Tak sa to stalo aj u nás doma.

3.4 Rozdelenie Pipových slov :

Slovo Stoptusin sa naučil skoro sám, lebo to vie z reklamy v televízii. Ostatné slová sme mu buď opakovali, alebo ich iba tak započul od nás. V tabuľke uvádzam slová, ktoré sa naučil sám a tie, ktoré sme ho naučili opakovaním.

Zoznam Pipových slov:

slová, ktoré sa naučil sám	slová, ktoré sa naučil opakovaním
čistučký vtáčik	maličký vtáčik šuliprdsko
Americký vtáčik	maličký vtáčik
hygienický vtáčik	Čo ti šibe ?
Zas si tu	kokso
turecký vtáčik	Dáš si kávičku ?
kozmičský vtáčik	Chceš pusinku ?
Môžem sa spýtať ?	Chceš
Stoptusin	Pipiško
	Matúško
	Ty si neni vtáčik.
	Pipo spať.

3.5 Správanie počas dňa

Ráno nás chodí budiť väčšinou cez víkend. Príde do postele, keď ešte keď spíme, sadne si na plece a začne rozprávať niekedy aj spievať. To nás vždy zobudí. Preto cez víkend moc toho nenaspíme. Zobudí nás ale až keď je svetlo a môže vyjsť z kliečky. Počas dňa najradšej chodí na počítačovú klávesnicu na ktorej vždy spí alebo sa hrá tak, že tie písmená sa snaží vytiahnuť. Už je na nás zvyknutý a má nás najradšej.

4. ZÁVER

Podarilo sa mi určiť rozdiely medzi chovom anduliek v páre a chovom anduliek osamote. Tiež som spísala slová, ktoré vie povedať. Práca môže poslúžiť iným chovateľom ako návod, ako naučiť andulku rozprávať.

Chovať andulku nie je ťažké. chovateľ, ktorý chová alebo by chcel chovať andulky by ale mal vedieť základné informácie o chove. Je super, že máme Pipa. Niekedy má zlú náladu a potom strašne škrieka a trochu nás to otravuje. Pipo je ale inak super spoločník.

5. POUŽITÁ LITERATÚRA

Alderton, D., 1992: Vaše Vtáctvo. Prúdy, Bratislava, 224 s., ISBN 80-85355-06-X

Internet : https://cs.wikipedia.org/wiki/Andulka_vlnkovan%C3%A1

6. PRÍLOHY

Foto 1, 2: Pipo

Foto 3: Pipo so mnou